

מחאתם של יהודים-צרפתים נגד חוקי הגזע בצרפת

ברו דו טמפל (rue du Temple), קרוב לכיכר הרפובליקה, יש חנות גדולה של כובעים, והיא מקושטת בקרטון צהוב הנושא את הכתובת "בית עסק יהודי". אבל מתחתיו מתנוסס קרטון לבן מוקף במסגרת אדומה-כחולה, כצבעי הדגל הצרפתי, ועליו כתוב: "העסק נוסד בשנת 1909 בידי מוריס לוי, שנפל למען צרפת בקרב דואומון (Douaumont) ב-1916. אחר כך ניהל אותו בנו, לוחם לשעבר בשנים 1939-1940, בעל עיטור הכבוד מטעם הצבא.

ז'ק ביילינקי, בתוך רנה פוזננסקי, **להיות יהודי בצרפת** (יד ושם, 1999), ע' 59

אבוי! נטושים אנחנו, אנו הצרפתים שנולדנו בני הדת היהודית. ועם זאת...

בני נהרג ב-5 ביוני 1940 בפודרינואה (Foudrinoy) ליד אמין (Amiens). הוא זכה בציון לשבח של החטיבה. [...] באחד ממכתביו האחרונים כתב בני: אסור לסמוך עלי, גורלי מוטל בספק כבד מדי; חיי נתונים לצרפת. לעולם לא אסוג, אלחם עד מוות.

[...] אין לי ספק שמדובר בדרישותיהם של הגרמנים. אבל צרפת מרשה ללוות את חוקי היהודים בדברי פרשנות ותעמולה שמכאיבים ללבם של החפים מפשע. אדוני המרשל, בשם ילדי שנפל בתור גיבור למען צרפת האהובה שלנו, צרפת שהייתי רוצה להיות גאה בה, אני מעזה לדרוש צדק לכל.

רנה ליפמן למרשל פטן, 20.6.1941
בתוך רנה פוזננסקי, **להיות יהודי בצרפת** (יד ושם, 1999), ע' 134

בלי כל התחשבות בעובדת היותו אביר לגיון הכבוד, בעל עיטורי גבורה צבאיים וציונים לשבח, ומכוחו של הצו המפורסם, הצו הנורא נגד יהודים, עומד [אבי] להיות מפוטר, להימחק משורות העתודה של הצבא הצרפתי, להיות מושלך אל הרחוב. [...] אני רוצה להאמין שנאלצתם, אמנם במחיר כבד, להעלות את היהודים קרבן למולך ההיטלראי, מתוך תקווה להשביע את רעבונו הפראי. אם אכן כך היה, הרי היהודים הצרפתיים, אדוני המרשל, מקבלים את ההשפלה הזאת בהכנעה פטריוטית, גאים לשרת על-ידי הסבל שלנו את ארצנו הנתונה במצוקה.

ברנאר בלוק (Bloc), גרנובל, למרשל פטן
בתוך רנה פוזננסקי, **להיות יהודי בצרפת** (יד ושם, 1999), ע' 135